

David Fernández: «La mentida va en un portaavions i la veritat és en una cançó»

L'espectacle 'Ovidi 25' és la columna vertebral i cloenda del festival Barnasants 2020

David Fernández | Juan Miguel Morales

L'activista polític i cultural David Fernández sempre ha tingut en la figura d'**Ovidi Montllor** un referent ineludible del seu imaginari ideològic; un company de viatge que mai no va arribar a conèixer però que sempre l'ha acompanyat, de la mateixa manera que la Santíssima Trinitat Ovidiana -un artista, un cantant i un pallasso- amb el projecte **Ovidi 3**, que unia un poeta (David Caño), un músic (**Borja Penalba**) i un periodista (David Fernández), i posteriorment **Ovidi 4** (amb la providencial incorporació de la cantant **Mireia Vives**).

Enguany el quartet reprendrà l'obra del treballador cultural alcoià amb un homenatge definitiu plasmat amb Ovidi 25, que protagonitzarà l'espectacle inaugural, columna vertebral i cloenda del miracle fet músiques del Barnasants 2020.

Recordes de quina manera vas descobrir el llegat d'Ovidi Montllor?

David Fernández: A casa sempre sonava música, sobretot molta de l'Amèrica Llatina amb totes aquelles cançons de resistència contra les dictadures dels anys setanta amb artistes com **Víctor Jara** o **Atahualpa Yupanqui**...

I amb ells, l'Ovidi.

D.F: No! L'Ovidi el vaig descobrir per una altra via, quan vaig marxar de casa als 17 anys. Em vaig emancipar sense cap trauma. Ho vaig fer perquè volia volar. Em vaig instal·lar a casa d'un amic molt entranyable i, també, molt més gran que jo. Un amic que malauradament ja no hi és. Vivíem al carrer Llibertat.

Molt simptomàtic.

D.F: Molt! [Riu] El primer o el segon dia de viure junts em va posar *A l'Olympia* (Edigsa, 1975), i aquell disc em va captivar al moment. No només això, sinó que el meu amic va afegir el comentari que l'Ovidi vivia al barri.

Al barri de Gràcia?

D.F: Exacte! I jo vaig entrar a l'associació de veïns de la qual ell era membre. De la mateixa manera que vaig entrar als Col·lectius de Joves Comunistes i també l'Ovidi mantenia la militància al Partit dels i les Comunistes de Catalunya (PCC), una escissió del PSUC. Va ser aleshores quan l'Ovidi va entrar a formar part de la meua vida.

El vas arribar a conèixer?

D.F: No. En Ciscu, aquest amic amb qui compartia pis i que, malauradament, també va marxar ara fa quatre anys, sostenia que segur que vam coincidir alguna vegada en alguna festa major o en una assemblea del barri. I segur que vam coincidir. Però conèixer-lo de manera personal, no va ser possible. La meua relació amb l'Ovidi és posterior a quan va marxar de vacances. I és justament aleshores quan es va començar a teixir el que hem anomenat la 'generació Guillem Agulló'.

I qui en forma part?

D.F: Són artistes com ara **Feliu Ventura**, **Xavier Sarrià**... Va ser aleshores que també em vaig començar a familiaritzar amb realitats com la dels Països Catalans.

Venies del món del punk, i segurament no hi ha personatge més punk que l'Ovidi.

D.F: Sí, vinc del punk i del hardcore. I m'encanten grups com **Fugazi**.

Un grup que també és tot un referent pel que fa a compromís ideològic.

D.F: Sense cap mena de dubte. I juntament amb ells, també em va influir el que es va anomenar 'rock radical basc', sense oblidar-nos de l'escena alternativa barcelonina amb bandes com **Subterranean Kids**, **Skatalà** o **Dr. Calypso**. Va ser amb aquest poti-poti de referents i influències que vaig créixer i vaig prendre consciència. I l'Ovidi també forma part de tot aquest entramat.

Vas començar a fer Ciències Polítiques però ho vas deixar quan et vas adonar que no aprenies res. Has dit que al carrer vas trobar altres universitats. El llegat cultural i polític d'Ovidi Montllor en va ser una?

D.F: Sí, perquè la seva obra ha estat una banda sonora original vital. A casa, fet que no li podré agrair prou mai, ma mare em tirava els llibres pel cap, literalment, cosa que multiplicava el meu desig pel voler saber. El problema va començar quan el que m'explicaven a classe no coincidia amb el que vivíem com a generació, el que llegia als diaris no tenia a veure amb el que llegia als llibres i el que veia a la tele no era el que cantava l'Ovidi. Hi havia un abisme entre la ficció i la realitat. La mentida va en un portaavions i la veritat és en una cançó. L'Ovidi va ser l'autor de moltes d'aquestes cançons. Com també ho eren altres grups, com **Ràbia Positiva**.

El maig del 2006, en el desè aniversari de la seva mort, l'Ateneu La Torna de Gràcia va organitzar-li un homenatge al Palau de la Música que va ser tot un èxit.

D.F: Primer hi va haver el concert homenatge que vam organitzar el juny del 2005 al Centre Artesà

Tradicionàrius de Gràcia per commemorar el trentè aniversari del seu recital a l'Olympia de París. Va ser un homenatge fet des de la base però amb una càrrega política i emocional brutal. A més, vam tenir la sort que ens va acompanyar el seu guitarrista, **Toti Soler**. Va ser llavors quan vam decidir que faríem el Palau l'any vinent.

I va ser tot un èxit.

D.F: El tinc molt present, aquell dia. Va ser un homenatge organitzat per col·lectius alternatius, polítics però també de l'escena cultural, i sí, vam aconseguir omplir el Palau. Va ser un intent per lluitar contra l'oblit del llegat d'**Ovidi Montllor**. Deu anys més tard, el 2015, quan es va celebrar l'Any Ovidi coincidint amb el vintè aniversari de les seves vacances, es van organitzar més de tres-cents o quatre-cents actes arreu dels Països Catalans, des d'una paella popular fins a un gran concert. El poder no havia planificat posar l'**Ovidi** com a referent, perquè tots els homenatges han vingut des de baix.

Per què creus que hi havia aquesta intenció des del poder de silenciar-lo ?

D.F: Políticament el seu gran amic, el pintor alcoià Toni Miró, el defineix perfectament quan assegura que l'**Ovidi** era roig per fora i negre per dins. Era roig pel socialisme i el comunisme, mentre que per dins era una ànima totalment llibertària.

I algú així és incòmode...

D.F: En aquell moment, quan es van establir els grans consensos de la Transició, l'**Ovidi** en va quedar automàticament expulsat i, molt probablement, automàticament autoexclòs. Era un personatge que va decidir viure dempeus i amb dignitat, i això el va obligar a pagar-ne un preu.

Va ser un preu molt alt.

D.F: L'**Ovidi** dels quaranta oficis no és cap mite. Quan a principi dels anys vuitanta van deixar de publicar la seva música, va haver de buscar refugi en la interpretació i va fer un munt de pel·lícules. I tot i així, no va aconseguir mai una mínima estabilitat; un ostracisme que fins i tot va haver de patir des del mateix partit, l'**Ovidi**, que s'havia ?patejat' el país donant suport al PSUC. Tot i això, sempre va mantenir un compromís fidel als seus principis i ideals, des de l'Alcoi natal fins quan va arribar a Barcelona i va coincidir amb personatges com **Guillem d'Efk** en alguna de les seves nits més gamberres.

Com va néixer el projecte Ovidi 3?

D.F: L'any 2014 l'Aula de Teatre de la Universitat Autònoma de Bracelona va encarregar al poeta David Caño un espectacle de poemes recitats de l'**Ovidi**. I ell, alhora, em va demanar d'acompanyar-lo per fer una presentació introductòria sobre la seva figura. I, esclar, de la meva amistat amb **Feliu Ventura** també vaig tenir a mà **Borja Penalba**.

El vas convidar a unir-se a l'aventura?

DF: Així va ser. Quan ho vam exposar a la gent de l'Aula de Teatre es van emocionar i van llogar el Teatre de la Garriga. Jo, que sempre havia tocat la guitarra en privat, a casa meva, no en tenia cap. Me'n vaig comprar una, tot i que allò havia de ser una única sessió.

Però van ser moltes més...

D.F: En aquell concert van venir els companys de Capgirem Vic i ens van voler llogar per actuar al Casino. Quan ho vam anunciar van volar les entrades en poques hores. Vam acabar fent doble sessió un dia i vam sumar una segona data. Jo encara era diputat al Parlament i vaig estar un any combinant les dues coses. Vam fer cinquanta-cinc concerts.

I Ovidi 3 va acabar sent Ovidi 4.

D.F: Després d'un any de gira vam dir que l'experiència s'havia acabat. Però, evidentment, no va ser així [Riu]. Només havien passat set o vuit mesos i ja va néixer **Ovidi 4**, perquè trobàvem a faltar els bolos. En aquell temps, **Borja** ja tocava amb **Mireia Vives** i vam entendre que si tornàvem, ella també havia de ser part del projecte. Va ser un encert total. Si amb **Ovidi 3** ja havíem fet tot el que sabíem, ella ens va dur a una altra dimensió.

